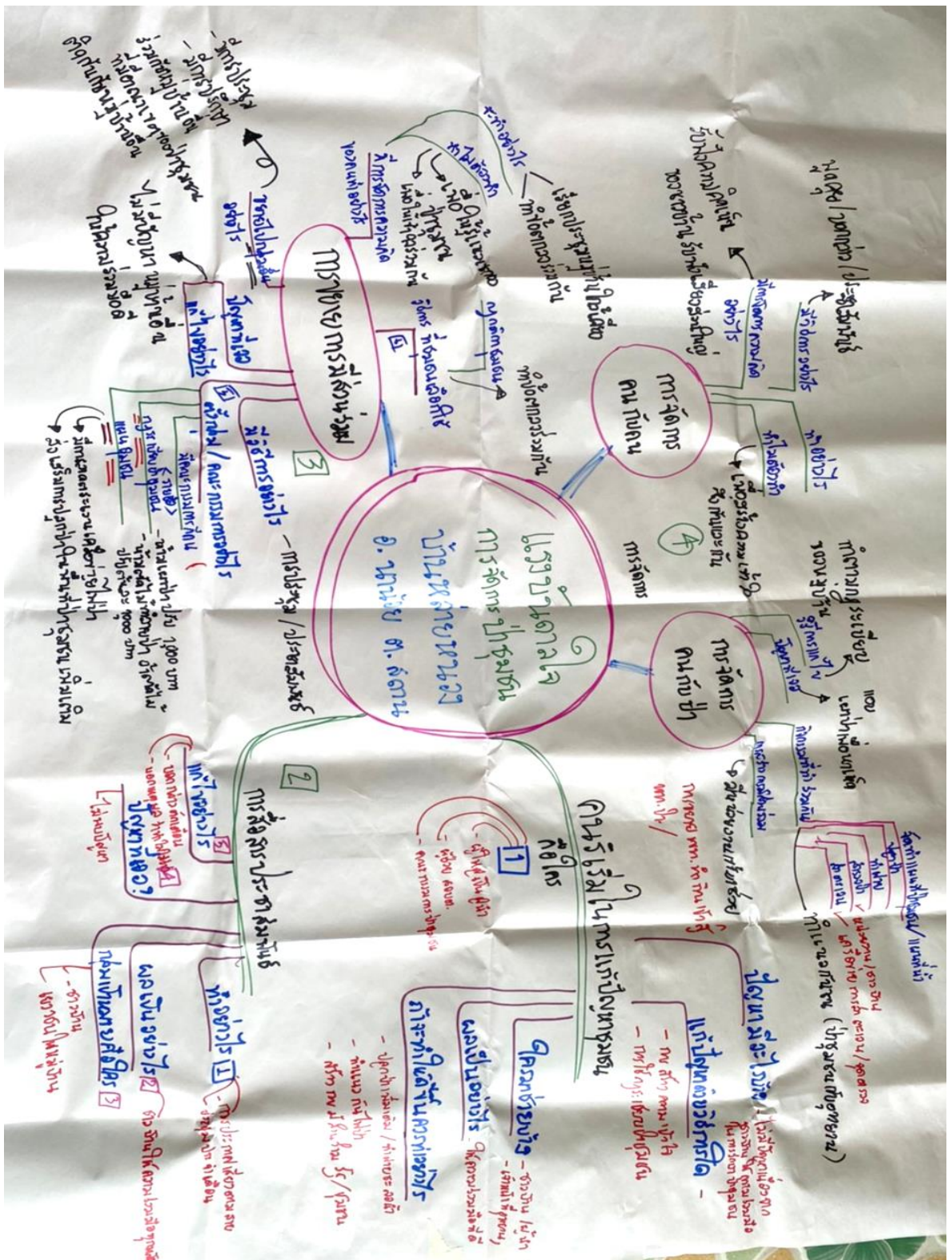

บ้านหลายหนอง ตำบลสถาน อำเภอพาน้อย จังหวัดน่าน

รูปที่ 2 แผนที่ความคิดเครือข่ายป่าชุมชนบ้านหลายหนอง ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

บ้านหลายหนอง ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

1. ข้อมูลพื้นฐาน

1.1 ประวัติความเป็นมา

บ้านหลายหนอง เดิมชื่อ “ บ้านสถาน ” โดยอยู่ในความรับผิดชอบของนายลอย คำมินทร์ ตำแหน่งกำนันตำบลสถาน โดยมีผู้ใหญ่บ้านคนแรกชื่อนายสนิท เมืองมาละ และนายพิน เห่งจู้ ผู้ใหญ่บ้านคนที่สอง และปัจจุบันนายชาติรี กำนันะ ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน

1.2 ที่ตั้ง/อาณาเขตของตำบล

บ้านหลายหนอง หมู่ที่ 9 ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน เป็นพื้นที่ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ค่าพิกัด X: 680759, Y: 2019317 อยู่ห่างจากอำเภอนาน้อย ประมาณ 10 กิโลเมตร อยู่ห่างจากจังหวัดน่าน ประมาณ 69 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับ

ทิศเหนือ ติดกับ บ้านสถาน หมู่ 2 ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

ทิศใต้ ติดกับ บ้านใหม่ หมู่ 3 ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

ทิศตะวันออก ติดกับ พื้นที่ป่าสาธารณะ

ทิศตะวันตก ติดกับ ถนนสายนาน้อย - นาหมื่น

1.3 จำนวนประชากร

บ้านหลายหนอง หมู่ที่ 9 ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน มีครัวเรือนรวมทั้งสิ้น 80 ครัวเรือน จำนวนประชากรทั้งหมด 310 คน แยกเป็นชาย 165 คน หญิง 145 คน

1.4 พื้นที่

บ้านหลายหนอง หมู่ที่ 9 ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน มีพื้นที่ 3,500 ไร่

1.5 ลักษณะภูมิประเทศ

บ้านหลายหนอง สภาพพื้นที่เป็นที่ราบสลับกับเนินเขา อุณหภูมิร้อน ล้อมรอบด้วยภูเขา มีลำน้ำหินไหลผ่าน ป่าชุมชนจะอยู่ทางทิศตะวันออกของหมู่บ้าน ระยะทางประมาณ 100 เมตร

1.6 สภาพพื้นที่ป่า

เป็นป่าเต็งรังและป่าเบญจพรรณ ไม้ที่พบ เช่น ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้ประดู่ แดง ไม้ชนิดต่างๆ

1.7 อาชีพหลัก

อาชีพหลัก เกษตรกร (ทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์) อาชีพรอง รับจ้างทั่วไป

บ้านหลายหนอง หมู่ที่ 9 ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน มีพื้นที่ป่าชุมชน 520 ไร่ ปลูกไม้ยืนต้น 25 ไร่ มีที่ดินทำกินทั้งหมด 620 ไร่

1.8 สภาพพื้นที่ก่อนและหลังการทำกิจกรรมด้านการจัดการไฟป่าและฝุ่นควัน

สภาพพื้นที่ก่อนทำกิจกรรมด้านการจัดการไฟป่าและฝุ่นควันของชาวบ้านบ้านหลายหนอง ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน แต่ก่อนที่จะทำการปลูกพืชในพื้นที่ทำกินของชาวบ้านจะมีการชิงเผาก่อนที่จะทำการปลูกพืช ทำให้ชาวบ้านแต่ละกลุ่มเผาพร้อมกันเป็นจำนวนมากส่งผลให้อาจจะมีไฟลุกลามเข้าไปในพื้นที่เขตป่าชุมชน แต่ในปัจจุบันหลังจากการทำกิจกรรมด้านการจัดการไฟป่าและฝุ่นควัน ฝุ่นป่าก็เริ่มดีขึ้นเรื่อยๆ มีการทำแนวกันไฟและมีการสำรวจป่าในฤดูแล้ง

2. ข้อมูลเชิงลึก

แรงบันดาลใจในการจัดการป่าชุมชนของบ้านหลายหนอง หมู่ที่ 9 ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

คนริเริ่มในการแก้ไขปัญหา

ผู้ใหญ่, ผู้ช่วย สอบต., คณะกรรมการป่าชุมชน ร่วมมือกันอย่างไม่มีปัญหา เนื่องจากชาวบ้านให้การร่วมมือในการช่วยกันอนุรักษ์ป่าชุมชน การแก้ไขปัญหา ก็คือการสร้างความเข้าใจ การใช้กฎระเบียบป่าชุมชน มีชาวบ้าน/ผู้นำ เจ้าหน้าที่อุทยาน ทุกคนให้ความร่วมมือดี ถ้าจะทำให้ดีขึ้นเราควรมีการปลูกป่าเพิ่มเติม/ทำฝายชะลอน้ำ ทำแนวกันไฟป่า สร้างการมีส่วนร่วมระหว่างรัฐกับชุมชน

การสื่อสาร/เชิญชวนในการดำเนินการแก้ไข

การเรียกประชุมชาวบ้านโดยมีการประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายในหมู่บ้าน มีการประชุมประจำเดือน ผลจากการประชาสัมพันธ์พบว่าชาวบ้านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการช่วยกันอนุรักษ์ป่าชุมชนรวมถึงการใช้ทรัพยากรจากป่าชุมชนตามกฎระเบียบที่ได้ตั้งไว้ร่วมกัน

การขยายการมีส่วนร่วม

มีการตั้งกลุ่ม/คณะทำงานของป่าชุมชนทั้งหมด 15 คน มีการจัดการความคิดของคนโดยการเรียกรายการเรียกประชุมหมู่บ้านใกล้เคียงเพื่อทำข้อตกลงร่วมกัน มีการปรึกษาร่วมกับหมู่บ้านอื่นที่มีอาณาเขตของป่าชุมชนติดกัน ช่วยกันระดมความคิดและปรับทัศนคติร่วมกันโดยมีเครือข่ายของหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นสื่อกลาง เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันในการช่วยกันอนุรักษ์ป่าชุมชน รวมถึงการใช้ทรัพยากรและผลผลิตจากป่าชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการขยายไปยังกลุ่มอื่นโดยมีผู้นำชุมชนเป็นผู้ประสานงานกับชุมชนใกล้เคียง

แผนชุมชน/ข้อตกลงป่าชุมชน

1. - มีการลาดตระเวน โดยมีเครือข่ายไฟป่า
2. - ส่งเสริมการปลูกป่าในพื้นที่ป่าชุมชน
3. - การทำแนวกันชน (ป่าชุมชนกับอุทยาน)
4. - เครือข่ายการลาดตระเวน/จุดตรวจ

กฎระเบียบชุมชน

1. ห้ามเผาป่า ฝ่าฝืนปรับ 1,000 บาท
2. ห้ามตัดไม้ทำลายป่าถ้าตัดไม้ ฝ่าฝืนปรับต้นละ 1,000 บาท

ถ้าตัดต้นไม้เอามาใช้ในหมู่บ้าน/สาธารณประโยชน์ จะต้องขออนุญาตจากผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน หรือ คณะกรรมการป่าชุมชนก่อน

คณะกรรมการป่าชุมชน			
1. นายชาติรี กำมะ	ประธาน	9. นายสนอง จักรอาโน	กรรมการ
2. นายจักรกฤษณ์ ตี๋ปรม	รองประธาน	10. นายวัชรจักร หลวงดี	กรรมการ
3. นายบุญเรือน สุธรรมจา	รองประธาน	11. นายหลง เห่งจู้	กรรมการ
4. นางฐานิสสร่า ปฏิษัณยธรณ์	เลขานุการ	12. นายประทุม กองกณะ	กรรมการ
5. นายเกียรติ จาจี	เหรัญญิก	13. นายหอม สีแก้ว	กรรมการ
6. นายธวัฒน์ นะตา	กรรมการ	14. นายวรพล สุธรรมจา	กรรมการ
7. นายผิน เห่งจู้	กรรมการ	15. นายผดุง ใจปา	กรรมการ
8. นายนาม แก้วอ้าย	กรรมการ		

กฎ กติกาชุมชน

กฎเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในป่าชุมชนในขอบเขตที่ไม่ทำลายและใช้ประโยชน์ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น การเข้าไปเก็บเห็ด หาหน่อไม้ เป็นต้น สามารถทำได้ยกเว้นการเก็บเห็ด หาหน่อไม้ หรือตัดไม้เพื่อนำไปขาย ซึ่งไม่สามารถทำได้

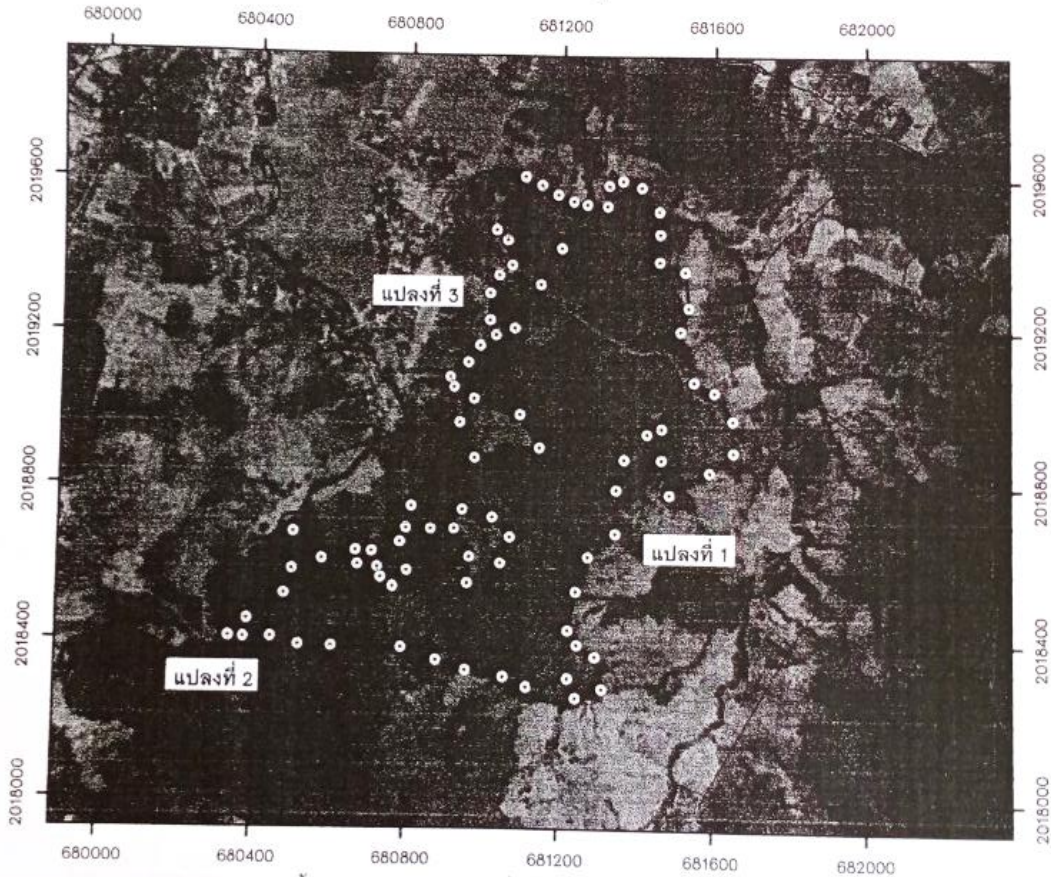
การจัดการคนกับคน

การจัดการความคิดของคนโดยการเรียกชาวบ้านมาประชุม พูดคุย/บอกกล่าว/ประชาสัมพันธ์ ทำข้อตกลงร่วมกันในเรื่องแนวทางในการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรจากป่าชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกันและให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าร่วมกัน ใช้กฎเสียงส่วนใหญ่ยอมรับฟังความคิดเห็นของชาวบ้าน การจัดการคนกับป่านั้นปัญหาที่เจอนั้นคือ ชาวบ้านแอบเผาป่าเพื่อหาเห็ดเพราะฉะนั้นชาวบ้านจึงต้องทำตามกฎระเบียบของหมู่บ้าน

การจัดการคนกับป่า

ปัญหาในการจัดการคนกับป่า คือ การที่ชาวบ้านหมู่บ้านอื่น/ชุมชนอื่นเข้าไปใช้ทรัพยากรในพื้นที่ป่าชุมชน เช่น การหาของป่าแล้วไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ การแอบเผาป่าเพื่อหาของป่า วิธีการแก้ไขในเรื่องนี้ก็คือ การปรับตามกฎระเบียบป่าชุมชนที่ได้ตั้งไว้ รวมถึงการมีกิจกรรมให้ชาวบ้านทำร่วมกันในการช่วยอนุรักษ์พื้นที่ป่าชุมชน ได้แก่ การจัดทำแผนที่ป่าชุมชน/แผนที่น้ำ การสำรวจป่า การลาดตระเวน ทำแนวกันชน (ป่าชุมชนกับอุทยาน) และการทำแนวกันไฟ

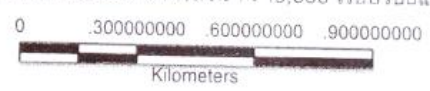
แผนที่ภาพถ่ายออร์โธรีซิเชิงเลข แสดง
 โครงการป่าชุมชนบ้านหลายหนอง หมู่ที่ 9 ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน
 แปลงที่ 1 ป่าสงวนแห่งชาติป่าฝั่งขวาแม่น้ำน่านตอนใต้ เนื้อที่ 360 ไร่
 แปลงที่ 2 ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 เนื้อที่ 32 ไร่
 แปลงที่ 3 ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 เนื้อที่ 38 ไร่

หมายเหตุ : ขอบเขตป่าชุมชนแปลงนี้ กำหนดค่าพิกัดในแผนที่ภาพถ่ายออร์โธรีซิเชิงเลข มาตรฐาน 1 : 15,000 เรียบร้อยแล้ว

สัญลักษณ์

- ที่ตั้งหมู่บ้าน
- พิกัดพื้นที่ขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน
- พื้นที่ขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน
- พื้นที่ สปก.
- แนวเขตพื้นที่ป่าเตรียมส่งมอบเป็นป่าอนุรักษ์
- แนวเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์
- แนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ

ผู้ตรวจสอบ สิริชัย
 (นายสิริชัย อภาว.วิชัย)
 ตำแหน่ง ๗๕. เจ้าหน้าทีชาวเกษตร

ผู้ตรวจสอบ
 (นายเทพณรงค์ ยะสุข)
 นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

SWOT การจัดการป่าชุมชนบ้านหลายหนอง ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน	
<p>จุดแข็ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชาวบ้านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการช่วยกันอนุรักษ์ป่าชุมชน - ชาวบ้านใช้ทรัพยากรจากป่าชุมชนตามกฎหมายระเบียบที่ได้ตั้งไว้ร่วมกัน - มีกิจกรรมการจัดทำแผนที่ป่าชุมชน/แผนที่น้ำ การสำรวจป่า การลาดตระเวน ทำแนวกันชน (ป่าชุมชนกับอุทยาน) และการทำแนวกันไฟในเขตรอยต่อป่าชุมชนกับพื้นที่อนุรักษ์ 	<p>โอกาส</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีหน่วยงานของกรมอุทยานแห่งชาติในพื้นที่เข้ามาช่วยเหลือในเรื่องการแบ่งแนวเขตป่าชุมชนให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมถึงมีการทำแนวกันชน (ป่าชุมชนกับอุทยาน) และการทำแนวกันไฟในเขตรอยต่อป่าชุมชนกับพื้นที่อนุรักษ์
<p>จุดอ่อน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการปลูกจิตสำนึกให้กับเยาวชนในการช่วยกันอนุรักษ์ป่าชุมชนให้ยั่งยืน - มีการหาของป่ามากเกินไปจนบางครั้งอาจจะส่งผลกระทบต่อสภาพพื้นที่ทรัพยากรป่าชุมชน 	<p>อุปสรรค</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีงบประมาณสนับสนุนในการปลูกป่า ทำฝายชะลอน้ำ และทำแนวกันไฟป่า - ชาวบ้านหมู่บ้านอื่น/ชุมชนอื่นเข้าไปใช้ทรัพยากรในพื้นที่ป่าชุมชน เช่น การหาของป่าแล้วไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ การแอบเผาป่าเพื่อหาของป่า

ข้อเสนอแนะ : ควรมีการปลูกป่าเพิ่มเติม/ทำฝายชะลอน้ำ ทำแนวกันไฟป่า สร้างการมีส่วนร่วมระหว่างรัฐกับชุมชนมากขึ้น